Dosarul nr.4r-1925/23 Judecătoria Chișinău, (sediul Buiucani)
4-22103451-02-4r-22052023 Judecător Cristina Cheptea

D E C I Z I E
În numele legii
(dispozitiv)

11 octombrie 2023 mun. Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Chișinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Ion Bulhac
Judecători: Ghenadie Lîsîi și Ghenadie Morozan
Cu participarea:
Avocatului Cașu Teodor
Agentului constatator Pîrțu Andrei

examinînd în şedinţă publică, în ordine de recurs, recursul declarat de către avocatul Cașu Teodor în interesele Bîrlădeanu Maria împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 02 mai 2023, prin care a fost respinsă contestaţia depusă de Maria Bîrlădeanu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. 257/22 şi a deciziei agentului constatator din 24 iunie 2022 din cadrul SEM „Centru” al Serviciului Vamal, în baza art. 287 alin. 11 Cod Contravenţional al RMoldova, ca neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) p.2) lit. c) Cod Contravenţional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de către avocatul Cașu Teodor în interesele Bîrlădeanu Maria.

Se casează hotărîrea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 02 mai 2023, prin care a fost respinsă contestaţia depusă de Maria Bîrlădeanu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. 257/22 şi a deciziei agentului constatator din 24 iunie 2022 din cadrul SEM „Centru” al Serviciului Vamal, în baza art. 287 alin. 11 Cod Contravenţional al RMoldova, ca neîntemeiată și se remite cauza la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Ion Bulhac

Judecători: Ghenadie Lîsîi

Ghenadie Morozan

Dosarul nr.4r-1925/23 Judecătoria Chișinău, (sediul Buiucani)
4-22103451-02-4r-22052023 Judecător Cristina Cheptea

D E C I Z I E
În numele legii

11 octombrie 2023 mun. Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Chișinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Ion Bulhac
Judecători: Ghenadie Lîsîi și Ghenadie Morozan
Cu participarea:
Avocatului Cașu Teodor
Agentului constatator Pîrțu Andrei

examinînd în şedinţă publică, în ordine de recurs, recursul declarat de către avocatul Cașu Teodor în interesele Bîrlădeanu Maria împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 02 mai 2023, prin care a fost respinsă contestaţia depusă de Maria Bîrlădeanu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. 257/22 şi a deciziei agentului constatator din 24 iunie 2022 din cadrul SEM „Centru” al Serviciului Vamal, în baza art. 287 alin. 11 Cod Contravenţional al RMoldova, ca neîntemeiată.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

C O N S T A T Ă:

Maria Bîrlădeanu a depus contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. 257/22 şi a deciziei de sancţionare din 24 iunie 2022, prin care a solicitat admiterea contestaţiei, anularea actelor întocmite de agentul constatator al SEM "Centru", Serviciul Vamal în baza art. 287 alin. 11 Cod Contravenţional al RMoldova, cu încetarea procesului contravenţional pornit pe numele său, invocând inexistenţa faptei imputate în acţiunile sale, cu restituirea bunurilor confiscate.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 02 mai 2023, a fost respinsă contestaţia depusă de Maria Bîrlădeanu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. 257/22 şi a deciziei agentului constatator din 24 iunie 2022 din cadrul SEM „Centru” al Serviciului Vamal, în baza art. 287 alin. 11 Cod Contravenţional al RMoldova, ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărîrea nominalizată, avocatul Cașu Teodor în interesele lui Bîrlădeanu Maria a declarat recurs solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea integrală a hotărârii şi adoptarea unei Decizii privind anularea Procesului-Verbal şi Deciziei 257/22 din 24 iunie 2022 şi încetarea procesului contravenţional în legătură cu nulitatea acestora şi lipsa elementelor constitutive ale contravenţiei.

În motivarea recursului nominalizat s-au invocat următoarele motive:

- studiind minuţios materialele cauzei contravenţionale, agentul constatator a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie în mod contrar legii;

- de către Agentul Constatator s-a imputat comiterea de către BÎRLĂDEANU Maria a contravenţiei prevăzute de art. 287 alin. (11) Cod Contravenţional al Republicii Moldova, care prevede o varietate de laturi obiective şi anume: Colectarea, deţinerea, producerea, transportul, preluarea, depozitarea, predarea, desfacerea şi vânzarea mărfurilor, obiectelor şi altor valori care trebuie plasate sub o destinaţie vamală, dacă acestea sunt fără acte de provenienţă sau sunt introduse pe teritoriul Republicii Moldova atât prin locuri stabilite pentru control vamal, cât şi prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, dacă aceste acţiuni nu constituie o altă infracţiune, se sancţionează cu amendă de la 500 la 1500 de unităţi convenţionale;

- la caz nu s-a indicat care pct./litera exact/ă din Codul Contravenţional care a fost încălcat, care ar fi determinat aplicabilitatea art. 287 alin. (11) din Codul Contravenţional al Republicii Moldova;

- agentul constatator a aplicat o normă art. 287 alin. (11) din Codul Contravenţional al Republicii Moldova în lipsa unei norme exacte de comportament impusă de actele normative în vigoare, fapt ce denotă caracterul iluzoriu al învinuirii şi corespunzător netemeiniciei Procesului-Verbal cu privire la contravenţie, totodată demonstrând faptul că în acţiunile BÎRLĂDEANU Maria lipsesc elementele constitutive ale contravenţiei prevăzute de art. 287 alin. (11) din

Codul Contravenţional al Republicii Moldova. Atragem atenţia asupra faptului că agentul constatator nu a indicat care anume faptă îi este imputabilă lui BÎRLĂDEANU Maria, or conform celor indicate de agent, BÎRLĂDEANU Maria este învinuită de toate prevederile art. 287 alin. (1) şi întregul art. 25 din Legea cu privire la protecţia consumatorului, ceea ce induce în incertitudine persoana acuzată, aceasta neştiind de ce urmează să se apere şi corespunzător nu înţelege ce probatoriu ar urma să administreze pentru îndreptăţirea sa;

- art. 443 alin. (2) lit. E) prevede că ”(1) Deciziei cu privire la contravenţie va cuprinde: e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei”, la caz însă, Agentul Constatator a indicat doar art. 287 alin. (11) Cod Contravenţional al Republicii Moldova, evitând să specifice care aliniat, pct., literă din actul normativ ce reglementează comportamentul pe care doreşte să-l combată în acţiunile BÎRLĂDEANU Maria - or indicând art. 287 alin. (11) din Codul Contravenţional, sau art. 25 din Legea cu privire la protecţia consumatorului nu a făcut decât să enumere toate acţiunile interzise, fapt ce nu poate sta la baza unei acuzări, or acesta urma să individualizeze fapta imputată;

- de către Agentul Constatator în Procesul-Verbal nr. 257/22 din 2022-06-24, observăm că Agentul a adus o acuzaţie iluzorie şi lipsită de orice suport probatoriu, or Agentul urma să specifice care anume articole/aliniat/literă ş.a. din actul normativ a fost încălcat, acelaşi lucru urma să facă şi prin încadrarea faptei contravenţionale avută în vedere şi anume urma să specifice şi aliniatul pe care îl are în vedere de la art. 287 alin. (11) din Codul Contravenţional al Republicii Moldova, astfel încât BÎRLĂDEANU Maria să ştie clar de ce trebuie să se apere. Cu respectiva constatare a agentului constatator nu a fost şi nu este de acord, deoarece BÎRLĂDEANU Maria nu a săvârşit fapta indicată de către agentul constatator, or acuzarea adusă este o părere subiectivă a agentului constatator, lipsită de orice mijloc probator;

- agentul constatator întru demonstrarea învinuirii aduse făptuitorului nu a prezentat nici o probă vis-a-vis de fapta contravenţională imputată, care ar dovedi vinovăţia acestuia (înregistrări ale mijloacelor tehnice certificate ori a mijloacelor tehnice omologate şi verificate metrologic, nu au fost audiaţi careva martori, nu a fost audiat nici persoana în privinţa căreia a fost pornit procesul contravenţional) pentru a demonstra fapta descrisă în conţinutul Proces-Verbal cu privire la contravenţie. Respectiv, stabilirea încălcării invocate, este rezultatul unei aprecieri subiective a agentului constatator, care nu este fundamentată din punct de vedere probatoriu, fapt contrar art.7, art.375, art.440 alin.(l), art.425 al Codului Contravenţional. Or, amintim că, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod;

- în caz contrar, se aplică regula prevăzută de art.375 Cod Contravenţional RM, persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional;

- circumstanţele care l-au determinat pe agentul constatator să constate fapta contravenţională, sunt neclare şi neprobate, de vreme ce, persoana în privinţa căreia a fost pornit procesul contravenţional, nu a recunoscut săvârşirea contravenţiei, astfel, nefiind întrunite condiţiile prevăzute la art. art.440 alin. (2) şi art. 443 Cod Contravenţional al RM;

- agentul constatator a aplicat o lege materială eronată şi care nu este aplicabilă pentru cauza BÎRLĂDEANU Maria, reprezentând jurisprudenţă pertinentă şi utilă pentru a susţine argumentele privind dreptul la un proces echitabil şi aplicarea corectă a legii:

În ședința instanței de recurs, avocatul Teodor Cașu în interesele Bîrlădeanu Maria a solicitat admiterea cererii de recurs cu motivele și temeiurile invocate, ultima fiind citată legal despre locul, data, ora ședinței de judecată nu s-a prezentat, iar instanța de recurs a dispus examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Agentul constatator Pîrțu Andrei a solicitat respingerea cererii de recurs, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Examinând materialele cauzei contravenţionale în raport cu argumentele invocate în recurs, audiind participanții la proces, Colegiul Penal constată, că recursul urmează a fi admis, conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.2 lit. c) din Codul contravenţional, cu casarea în totalitate a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei în primă instanţă pe motiv, că este necesară administrarea de probe suplimentare.

Totodată, Colegiul Penal conchide, că reieşind din prevederile art. 473 alin.(1) pct. 2 Cod contravenţional, se atestă că, instanţa de recurs urmează a adopta una dintre următoarele decizii: să admită recursul, să caseze hotărârea atacată, şi să dispună rejudecarea cauzei în primă instanţă, neprevăzându-se dreptul de a judeca cauza potrivit modului instanţei de fond, efect ce impune instanței de recurs casarea hotărârii şi remiterea cauzei la o nouă rejudecare.

De asemenea, Colegiul penal reiterează, că în conformitate cu prevederile art.458 Cod contravențional, la examinarea cauzei contravenţionale în fond, instanţa de judecată urma să soluţioneze următoarele chestiuni: caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei, în a cărei privinţă a fost pornit

procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărîrii emise.

În temeiul prevederilor art.462 alin. (1) Cod Contravențional, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată.

Verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii primei instanțe, Colegiul Penal constată că deși prima instanță își întemeiază concluzia și aprecierea circumstanțelor de fapt a cauzei prin prisma normelor legale care statuează că, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante, instanța emite o hotărîre care nu este clară și temeinică, fiind contrară circumstanțelor cauzei și normelor legale ce guvernează speța dedusă judecății.

Din materialele dosarului, Colegiul Penal reține că, Maria Bîrlădeanu a depus contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. 257/22 şi a deciziei de sancţionare din 24 iunie 2022, prin care a solicitat admiterea contestaţiei, anularea actelor întocmite de agentul constatator al SEM „Centru”, Serviciul Vamal în baza art. 287 alin. 11 Cod Contravenţional al RMoldova, cu încetarea procesului contravenţional pornit pe numele său, invocând inexistenţa faptei imputate în acţiunile sale, cu restituirea bunurilor confiscate.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 02 mai 2023, a fost respinsă contestaţia depusă de Maria Bîrlădeanu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. 257/22 şi a deciziei agentului constatator din 24 iunie 2022 din cadrul SEM „Centru” al Serviciului Vamal, în baza art. 287 alin. 11 Cod Contravenţional al RMoldova, ca neîntemeiată.

Colegiul Penal consideră că, în prezenta speță, instanța de fond nu s-a expus suficient asupra procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. 257/22 şi a deciziei agentului constatator din 24 iunie 2022 din cadrul SEM „Centru” al Serviciului Vamal, în baza art. 287 alin. 11 Cod Contravenţional al RMoldova totodată, nu au fost verificate în volum deplin circumstanțele invocate de contestatar referitor: la marfa transportată, alte persoane, care urmează a fi verificate la o nouă examinare. Or, recurentul mai indică că, agentul constatator a aplicat o lege materială eronată şi care nu este aplicabilă pentru cauza Bîrlădeanu Maria, reprezentând jurisprudenţă pertinentă şi utilă pentru a susţine argumentele privind dreptul la un proces echitabil şi aplicarea corectă a legii.

Or, elucidarea tuturor împrejurărilor menţionate are o mare importanţă la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanţa de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat serveşte drept temei pentru anularea hotărârii atacate şi remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiaşi judecătorie, în alt complet de judecată.

La o nouă examinare a cauzei, instanţa de fond ar trebui să aprecieze chestiunea privind corespunderea formei legale a actului emis de către reprezentantul organului de constatare, dacă ultimul a examinat cauza sub toate aspectele, în volum deplin, circumstanțe pe care instanța de fond la o nouă examinare urmează să le aprecieze.

Mai mult, Colegiul Penal constată că concluziile formulate în Hotărârea instanţei de fond se apreciază ca fiind generale, fără a se lua în considerare circumstanţele de fapt şi de drept conţinute în materialele dosarului contravențional.

Astfel, aceste circumstanțe denotă că instanța de fond nu a ținut cont de toate circumstanțele speței, iar probele anexate la materialul contravențional nu au fost analizate corespunzător prin prisma normelor invocate mai sus.

Respectiv, aceste stări de fapt impun concluzia că instanța a examinat cauza superficial, nefiind clar pe care probe se bazează soluția adoptată în speță.

CEDO, în speța Luka contra României a evidențiata că art. 6 implică faptul că deciziile instanţelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părţile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiţiei. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanţei” obligaţia de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părţilor, cu excepţia cazului în care se apreciază relevanţa acestora şi fără a fi înţeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Ţărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 şi 61). Curtea evidenţiază că trebuie să se ţină seama de relevanţa şi incidenţa argumentului sau motivului cu privire la care instanţa nu s-a pronunţat la încheierea cauzei [Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006].

Nepronunţarea instanţei asupra acestor argumente echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, iar decizia urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei, întrucât asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanţa de recurs, care nu este în drept de a da o nouă apreciere probelor din dosar şi în instanţa de recurs nu poate fi satisfăcută cerinţa părţii de a administra noi probe.

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menţionate supra şi având în vedere faptul, că prima instanţă nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea pricinii, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluţionarea eronată a pricinii nu poate fi

corectată în instanţa de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a pricinii la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul declarat, a casa hotărîrea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 02 mai 2023 şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanţă, în alt complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) p.2) lit. c) Cod Contravenţional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de către avocatul Caşu Teodor în interesele Bîrlădeanu Maria.

Se casează hotărîrea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 02 mai 2023, prin care a fost respinsă contestaţia depusă de Maria Bîrlădeanu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. 257/22 şi a deciziei agentului constatator din 24 iunie 2022 din cadrul SEM „Centru” al Serviciului Vamal, în baza art. 287 alin. 11 Cod Contravenţional al RMoldova, ca neîntemeiată și se remite cauza la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Ion Bulhac

Judecători: Ghenadie Lîsîi

Ghenadie Morozan